

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžf/121/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012200776
Dátum vydania rozhodnutia:	14.01.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1012200776.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: L. D., Q., H. M., zastúpený: JUDr. František Kočka, advokát so sídlom Stropkovská 48, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo financií Slovenskej republiky, so sídlom Štefanovičova 5, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MF/10486/2012-11 zo dňa 20.02.2012, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/153/2012-32 zo dňa 27.08.2013, jednomyseľne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/153/2012-32 zo dňa 27. augusta 2013 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MF/10486/2012-11 zo dňa 20.02.2012 z dôvodu, že žalobca nie je aktívne legitimovanou osobou na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu, ktorým nebolo vyhovené protestu prokurátora.

Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca včas odvolanie a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného žiadal preskúmať aj v spojení s rozhodnutím Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. I/225/15030-113275/2010/990813-r zo dňa 29.10.2010 a dodatočným platobným výmerom Daňového úradu Kežmarok č. 716/230/20990/10/Čer zo dňa 07.07.2010, vrátane zákonnosti postupu orgánov verejnej správy, ktorý predchádzal vydaniu týchto rozhodnutí. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 245 ods. 1 O.s.p. Ďalej uviedol, že z gramatického a ani systematického výkladu ust. § 250b ods. 5 O.s.p. a § 27 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 153/2001 Z.z.“) nevyplýva, že prokurátor je jediným subjektom oprávneným podať žalobu o

preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o nevyhovení jeho protestu a ani to, že iné subjekty nie sú aktívne legitimované na podanie takejto žaloby. Je logické, že zákon č. 153/2001 Z.z. upravuje len právomoc a pôsobnosť prokuratúry aj v týchto veciach a nie práva a povinnosti iných účastníkov správneho konania. Skutočnosť, či prokurátor využije svoje oprávnenie podľa § 250b ods. 5 O.s.p. a podľa § 27 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z.z. a voči rozhodnutiu o nevyhovení jeho protestu podá alebo nepodá správnu žalobu, nemohol žalobca ovplyvniť.

Nesúhlasil s názorom krajského súdu, podľa ktorého rozhodnutím o nevyhovení protestu prokurátora ostáva sféra oprávnení a povinností žalobcu nedotknutá. V prípade, ak by minister financií vyhovel rozkladu a zrušil rozhodnutie ministerstva financií o nevyhovení protestu prokurátora, a teda by bolo vyhovené protestu prokurátora, rozhodnutie daňového riaditeľstva ako správneho orgánu rozhodujúceho v druhom stupni by bolo zrušené a dodatočný platobný výmer Daňového úradu Kežmarok č. 716/230/20990/10/Čer zo dňa 07.07.2010, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť daň, by nebol právoplatný. Z uvedeného je zrejmé, že rozhodnutie o nevyhovení protestu prokurátora má okrem procesnoprávných účinkov dosah aj na sféru hmotných práv, lebo sa dotýka práv a povinností účastníka správneho konania. Z povahy predmetných rozhodnutí je zrejmé, že nejde ani o rozhodnutia vylúčené z prieskumu podľa § 248 písm. b/ a c/ O.s.p. Nejde o rozhodnutia, ktorých preskúmanie vylučuje Občiansky súdny poriadok, zákon č. 153/2001 Z.z. a ani iné zákony. Nie je možné vnímať izolovane iba procesné dôsledky rozhodnutí o nevyhovení protestu prokurátora, keď naopak v prípade, ak by tomuto protestu vyhovené bolo, došlo by k zrušeniu rozhodnutí, ukládajúcim žalobcovi peňažné povinnosti. Vydaniu rozhodnutí o nevyhovení protestu prokurátora predchádzali aj ďalšie rozhodnutia, ktoré nepochybne majú dosah na práva a povinnosti žalobcu v oblasti hmotného práva ako daňového subjektu.

Žalovaný k odvolaniu žalobcu uviedol, že v predmetnom spore nie je žalobca aktívne legitimovaným subjektom na podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ak ide o rozhodnutie o nevyhovení protestu prokurátora, pretože v zmysle ust. § 27 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z.z. a ust. § 250b ods. 5 O.s.p. môže prokurátor podať do dvoch mesiacov od dňa právoplatnosti rozhodnutia žalobu o preskúmanie rozhodnutia, ktorým nebolo vyhovené protestu prokurátora. Prokurátor v uvedenej dvojmesačnej lehote nepodal žalobu o preskúmanie rozhodnutia o nevyhovení protestu prokurátora. Žalobca mal možnosť napadnúť žalobou na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu rozhodnutie Daňového riaditeľstva SR č. I/225/15030-113275/2010/990813-r zo dňa 29.10.2010, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Daňového úradu Kežmarok č. 716/230/20990/10/Čer zo dňa 07.07.2010, t.j. rozhodnutia napadnuté protestom prokurátora. Keďže žalobca lehotu na podanie žaloby zmeškal, snaží sa túto neodstrániteľnú podmienku konania odstrániť tým, že si prisvojuje právo na podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o nevyhovení protestu prokurátora. Uvedená právomoc pritom v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku patrí výlučne prokurátorovi. Navrhoval, aby odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie krajského súdu ako vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 212 ods. 1 O.s.p.) postupom podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/153/2012-32 zo dňa 27.08.2013 podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Skutkový stav v danej veci nebol sporný. Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky potvrdilo dodatočný platobný výmer Daňového úradu Kežmarok predpisov, ktorým daňový úrad ako správca dane vyrubil žalobcovi rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie máj 2008 vo výške 62 935,50 eur. Prokurátor Krajskej prokuratúry v Prešove podal protest proti rozhodnutiu Daňového riaditeľstva, ktorému žalovaný v prvostupňovom konaní rozhodnutím č. MF/25551/4/2011-73 zo dňa 25.10.2011 vyhovel a v druhostupňovom konaní o rozklade žalobcu napadnutým rozhodnutím č. MF/10486/2012-11 zo dňa 20.02.2012 potvrdil rozhodnutie o nevyhovení protestu prokurátora a rozklad žalobcu zamietol.

Spornou v prejednávanej veci je otázka zásadného právneho významu, či je žalobca ako účastník administratívneho konania o rozklade je aktívne procesne legitimovanou osobou na podanie návrhu na začatie konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým potvrdil rozhodnutie o nevyhovení protestu prokurátora. Táto otázka súvisí aj s prístupom účastníka k súdnej ochrane, a preto má aj ústavno-právny rozmer v podobe zabezpečenia ústavne konformného postupu z hľadiska čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 152 ods. 4 Ústavy SR.

Senát najvyššieho súdu dospel k záveru, že postupom krajského súdu - zastavením konania pre nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu nedošlo k porušeniu zákonnosti ani k porušeniu princípov ústavne konformného výkladu.

Z hľadiska zákonnosti postup krajského súdu je v súlade s ustanovením § 250b ods. 5 O.s.p. podľa ktorého „prokurátor môže žalobu podať do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým nebolo vyhovené protestu“. Uvedené ustanovenie upravuje aktívnu legitimáciu prokurátora na podanie žaloby proti rozhodnutiu, ktorým nebolo vyhovené protestu. Prokurátorovi je v súlade so všeobecným dispozičným princípom v občianskom súdnom konaní ponechaná možnosť podať žalobu. Nejde o právnu povinnosť takéhoto postupu, ktorá sa spája s princípom oficiality.

Systematicky toto ustanovenie je v súlade a nadväzuje na ust. § 22 ods. 1, 3 zák. č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, z ktorých vyplýva, že protestom disponuje prokurátor. Je oprávnený ho podať i vziať späť. Protest prokurátora je právnym prostriedkom prokurátora, ktorým prokurátor vykonáva dozor na dodržiavaním zákonov (§ 21 ods. 2 zák. č. 153/2001 Z.z.). Ide o verejnoprávny, mocenský prostriedok zákonom zverený prokurátorovi na realizáciu jeho právomoci, na podanie ktorého účastník administratívneho konania nemá právny nárok.

Protest podáva prokurátor proti právoplatnému rozhodnutiu. Právna situácia medzi účastníkmi správneho konania je vytvorená konštitutívnymi účinkami správneho rozhodnutia. Rozhodnutie o zamietnutí protestu prokurátora je bez právneho vplyvu na túto situáciu, je bez právneho vplyvu na právny stav vyplývajúci z právoplatného rozhodnutia. V dôsledku toho ani účastník administratívneho konania nie je ukrátený na právach viažucich sa pôvodnému administratívne konaniu.

Obiter dictum. Iná právna situácia, v tomto prípade iba hypotetická, nastáva ak by správny orgán protestu vyhovel. Potom na výrok o vyhovení protestu, ktorý je procesným rozhodnutím (a spravidla v právnej praxi len implicitným), nadväzuje výrok o zrušení alebo jeho nahradení rozhodnutím zodpovedajúcim zákonu (§ 69 ods. 2 zák. č. 71/1967 Zb. Správny poriadok v znení neskorších zmien a doplnkov). Toto nadväzujúce rozhodnutie je osobitnou formou autoremedúry. Až toto rozhodnutie zasahuje do konštitutívnych účinkov pôvodného rozhodnutia a prejavuje sa tu ukrátenie účastníka na právach. V dôsledku toho účastníci administratívneho konania sú aktívne legitimovanými na podanie žaloby proti takému rozhodnutiu podľa § 250 ods. 2 prvá veta O.s.p., ktoré spravidla zahŕňa implicitné rozhodnutie o vyhovení protestu prokurátora.

Z hľadiska ústavne konformného výkladu by dôsledky podávania protestu prokurátora, ktorému nebolo vyhovené nemali narušovať stabilitu právneho vzťahu a zasahovať do neho vytvorením možnosti účastníkovi konania takýto vzťah „otvoriť“ podaním žaloby, keď mu už uplynula jeho vlastná lehota na podanie žaloby. Prokurátor je oprávnený podať protest do 3 rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia správneho orgánu (§ 27 ods. 1 písm. e) zák. č. 153/2001 Z.z.). Výklad, ktorého sa dovoľáva žalobca je spôsobilý narušiť rovnováhu v systéme opravných prostriedkov, pretože značne otvára možnosti jeho zneužitia. Senát najvyššieho súdu preto v odôvodnení uviedol i obiter dictum a i s ohľadom na prípadnú ústavnú sťažnosť účastníka na tieto dôsledky upozorňuje.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s

§ 224 ods. 1 O.s.p. a § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.